

Otwarte debaty w sprawie Lokalnych Programów Rewitalizacji (LPR) - sprawozdanie 6 -7 marzec 2008 r.

Lokalne Programy Rewitalizacji (LPR) powstające w oparciu o Miejski Program Rewitalizacji Krakowa (MPR) mają stworzyć ramy dla realizacji procesu rewitalizacji wyznaczonych obszarów, a w długofalowej perspektywie całego miasta. Są one tym samym instrumentami przygotowującymi wdrażanie koncepcji zrównoważonego rozwoju miasta. LPR będą programami otwartymi i aktualizowanymi w miarę potrzeb w drodze uchwał Rady Miasta Krakowa.

Lokalne Programy Rewitalizacji są warunkiem koniecznym przy ubieganiu się o środki unijne w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013. W związku z powyższym muszą one być opracowane według zasad przedstawionych w „Metodyce przygotowania i oceny programu rewitalizacji w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013” (Metodyce MRPO), przygotowanej przez Zarząd Województwa Małopolskiego. W tym celu w pierwszej kolejności stworzone zostały LPR dla dwóch obszarów (Starego Miasta w granicach „Krakowa – historycznego zespołu miasta” zdefiniowanego Zarządzeniem Prezydenta RP z dnia 8 września 1994 roku oraz „starej” Nowej Huty w granicach zabytkowego zespołu zabudowy wraz z użytkiem ekologicznym Łąki Nowohuckie. Obszary te z punktu widzenia kryteriów zawartych w Metodocy MRPO mają największe szanse na pozyskanie środków unijnych. Nastąpi to w drodze oceny Lokalnych Programów Rewitalizacji i konkursu projektów przygotowanych przez miasta województwa małopolskiego.

Urząd Miasta Krakowa zgodnie z umową zawartą z Wykonawcą programów (MPR i LPR) otrzymał dokumenty w dniu 3 marca 2008 r.

Partycypacja społeczna jest powszechnie przyjętą procedurą tworzenia programów rewitalizacji, wymaganą również przez Unię Europejską. W trakcie opracowywania programów konieczne jest przeprowadzenie konsultacji społecznych lub warsztatów. UMK przeprowadził pierwsze debaty z mieszkańcami pod koniec II kwartału 2007. Kontynuacją tych warsztatów były Otwarte Debaty w sprawie LPR, które odbyły się w dniach 6 – 7 marca 2008 r.

W celu zainteresowania mieszkańców uczestnictwem w Otwartych Debatach poświęconych Lokalnym Programom Rewitalizacji, Wydział Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził akcję informacyjną o tym wydarzeniu. Miejska strona internetowa (www.krakow.pl) zamieściła stosowną informację oraz baner internetowy odsyłający do specjalnej miejskiej strony internetowej poświęconej rewitalizacji (www1.rewitalizacja.krakow.pl). Do Zarządów Dzielnic, w obrębie których znajdują się obszary, dla których przygotowano LPR (Dzielnice I, II, XIII i XVIII), wysłano pisma zapraszające członków Zarządów Dzielnic oraz radnych Dzielnic do udziału w debatach. Pismo zawierało również prośbę o wsparcie działań Miasta dotyczących poinformowania mieszkańców o debatach. W tym celu Wydział Strategii i Rozwoju Miasta przesłał plakaty i ulotki do rozpowszechnienia przez Dzielnice oraz baner internetowy do umieszczenia na stronach internetowych Dzielnic. Podobne pisma skierowano do instytucji, w których debaty miały się odbyć (Muzeum Inżynierii Miejskiej oraz Nowohuckiego Centrum Kultury) oraz do innych instytucji, które wykazywały szczególne zainteresowanie rewitalizacją w Krakowie (m.in.: Forum dla Nowej Huty, Małopolski Instytut Kultury, Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida). Wydział Strategii i Rozwoju Miasta przygotował i rozprowadził w sumie 100 plakatów oraz 300 ulotek informacyjnych o debatach. Dodatkowo zaproszenie dla mieszkańców do wzięcia udziału w debatach opublikowane zostało również w lokalnej prasie (Polska Gazeta Krakowska - pół kolumny; emisje: piątek 29 lutego i wtorek 4 marca; Głos – Tygodnik Nowohucki - pół kolumny, 6 marca).

OTWARTE DEBATY

6 marca 2008 r.

Otwarte Debaty dla Mieszkańców Krakowa w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Starego Miasta

Lokalizacja: Muzeum Inżynierii Miejskiej, ul. św. Wawrzyńca 15

Godzina: 16.30

obszar Starego Miasta w granicach pomnika historii: Stare Miasto w obrębie Plant, Kleparz, Piasek Północ, Piasek Południe, Nowy Świat, Stradom, Kazimierz, Wesola Zachód, Stare Podgórze, Jurydyka Lubicz

Ilość uczestników: 37

Tryb debaty:

Debata była przeprowadzona przez przedstawicieli Miasta, wykonawcy programu oraz moderatora.

Ze strony Miasta udział wzięli:

Aleksander Błażejowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta (SR)

Katarzyna Świerczewska-Pietras – p.o. Kierownika Referatu ds. Rewitalizacji (SR)

Wojciech Gorczyca – Główny Specjalista (SR)

Filip Ostrowski – Podinspektor (SR)

Ze strony wykonawcy programu – BIG STÄDTEBAU GmbH – udział wzięła:

Grażyna Adamczyk-Arns – kierownik projektu

Funkcję moderatora pełnił:

dr Stanisław Pochwała – Dyrektor Muzeum Inżynierii Miejskiej

Program debaty:

16.30 Przywitanie uczestników – Urząd Miasta Krakowa

16.45 Działania Miasta związane z opracowaniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Starego Miasta – Urząd Miasta Krakowa

17.00 Prezentacja Lokalnego Programu rewitalizacji dla Starego Miasta wraz z planowanymi projektami – BIG STÄDTEBAU GmbH

Sugestie uczestników:

Uczestnicy wskazali na potrzebę skuteczniejszego informowania o planowanych Otwartych Debatach dla mieszkańców, tak aby zainteresowani nie dowiadawali się o spotkaniach „pocztą pantoflową”.

Projekty Lokalnych Programów Rewitalizacji powinny zostać opublikowane na miejskiej stronie internetowej poświęconej rewitalizacji. Dodatkowo zasugerowano wcześniejsze publikowanie dokumentów w sprawie których odbywają się spotkania, co pomoże uczestnikom lepiej przygotować się merytorycznie do debat.

Mieszkańcy zwrócili uwagę na potrzebę częstszych spotkań konsultacyjnych, które mogłyby odbywać się na poziomie rad dzielnic z udziałem Miasta oraz Wykonawcy programów.

Uczestnicy zakwestionowali koncepcję zakładającą „odwrócenie miasta do rzeki” w obawie, że będzie to jednoznaczne z przyzwoleniem na budowę apartamentowców i zajmowanie cennych historycznie obszarów przez funkcje komercyjne oraz zgłosili zaniepokojenie brakiem projektów rozwiązań dla Fortu św. Benedykta.

Uczestnicy są zaniepokojeni zawężaniem (ich zdaniem) obszarów przeznaczonych do rewitalizacji.

Zaproponowano zmianę nazwy podobszaru „Stare Miasto II”, jako nieadekwatnego z historycznymi nazwami byłych dzielnic.

Mieszkańcy potwierdzili występowanie konfliktu interesów różnych podmiotów działających w obszarach przeznaczonych do rewitalizacji np. problem koncepcji modernizacji i przebudowy dla Placu Nowego. Zlikwidowanie tu funkcji targowiska i wprowadzenie funkcji gastronomicznej (Uchwała Rady Miasta) napotkało zdecydowany sprzeciw mieszkańców.

Zgłoszono szereg opinii i wniosków pośrednio związanych, lub nie związanych z prezentowanym programem rewitalizacji. Opinie te dotyczyły przede wszystkim:

- konieczności opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- konieczności poprawy bezpieczeństwa mieszkańców (np. poprzez instalację kamer monitoringowych),
- konieczności dbania o czystość miasta i tworzenie terenów zielonych w obszarze centralnym miasta,
- konieczności zapobiegania wyludnieniu historycznych obszarów miasta,
- niechęci wobec tworzenia parkingów miejskich,
- innego rozumienia pojęcia rewitalizacji niż przyjętego przez profesjonalistów, w tym wynikającego z Metodyki MRPO,
- wątpliwej konieczności rewitalizowania obszaru Kazimierza.

Podsumowując należy stwierdzić, że większość uczestników debaty odniosła się bardzo krytycznie do działań proponowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Kwestionowano potrzebę i skuteczność opracowywania takiego programu, argumentując, że jest to kolejny teoretyczny dokument, nie posiadający mocy prawnej, nie mający szans na realizację, ponadto nie uwzględniający potrzeb mieszkańców, a koncentrujący się na remontach przestrzeni publicznych. Szczegółowe wyjaśnienia, dotyczące celów i spodziewanych efektów wpływających z rewitalizacji i modernizacji przestrzeni publicznych nie przekonały mieszkańców o zasadności tych działań. Uczestnicy debaty wyrazili przekonanie, że ich opinia nie ma żadnego wpływu na działania podejmowane przez Miasto, a przeprowadzenie debat społecznych wynikało jedynie z obowiązku nałożonego przez przepisy związane z tworzeniem programów rewitalizacji.

7 marzec 2008 r.

Otwarte Debaty dla Mieszkańców Krakowa w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla „starej” Nowej Huty

Lokalizacja: Nowohuckie Centrum Kultury, Al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków

Godzina: 16.30

obszar „starej” Nowej Huty: Osiedla: Zgody, Kolorowe, Spółdzielcze, Teatralne, Uroczę, Krakowiaków, Sportowe, Handlowe, Centrum C, Słoneczne, Szklane Domy, Centrum B, Centrum D, Centrum E, Centrum A, Ogrodowe, Hutnicze, Zielone, Górali, Szkolne, Willowe, Wandy, Na

Skarpie, Młodości

Ilość uczestników: 40

Tryb debaty:

Debata była przeprowadzona przez przedstawicieli Miasta, wykonawcy programu oraz moderatora.

Ze strony Miasta udział wzięli:

Aleksander Błażejowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta (SR)

Katarzyna Świerczewska-Pietras – p.o. Kierownika Referatu ds. Rewitalizacji (SR)

Wojciech Gorczyca – Główny Specjalista (SR)

Filip Ostrowski – Podinspektor (SR)

Ze strony wykonawcy programu - BIG STÄDTEBAU GmbH – udział wzięła:

Grażyna Adamczyk-Arns – kierownik projektu

Funkcję moderatora pełnił:

dr Andrzej Bukowski – Uniwersytet Jagielloński

Program debaty:

16.30 Przywitanie uczestników – Urząd Miasta Krakowa

16.45 Działania Miasta związane z opracowaniem Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji dla „starej“ Nowej Huty – Urząd Miasta Krakowa

17.00 Prezentacja Lokalnego Programu rewitalizacji dla „starej“ Nowej Huty wraz z planowanymi projektami – BIG STÄDTEBAU GmbH

Sugestie uczestników:

- Uczestnicy debaty wskazali na potrzebę szerszego dostępu do informacji na temat problematyki rewitalizacji. Postulowano nawiązanie ściślejszej współpracy między UMK a działającymi w Nowej Hucie instytucjami i organizacjami pozarządowymi jak Forum dla Nowej Huty, Partnerstwo Inicjatyw Nowohuckich, Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida. Poza tym sugerowano lepszą koordynację pracy Miasta z jednostkami miejskimi w zakresie rewitalizacji oraz lepsze powiązania pomiędzy politykami miejskimi,
- Mieszkańcy zaapelowali o wskazanie osób odpowiedzialnych za kontakt w sprawie rewitalizacji z ramienia UMK,
- Uczestnicy zgodzili się z traktowaniem LPR jako instrumentu umożliwiającego pozyskiwanie środków unijnych oraz konieczność organizowania się w tym celu samych mieszkańców oraz instytucji działających w Nowej Hucie,
- Forum dla Nowej Huty przekazało Miastu oraz wykonawcy dokument: „Uwagi i wnioski, których realizacja stworzy warunki dla realizacji LPR obszaru „starej” Nowej Huty”. Treść dokumentu stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania,
- Zaapelowano o rozpatrywanie rewitalizacji z perspektywy komfortu życia mieszkańców Nowej Huty. Szczególnie istotnym aspektem jest bowiem substancja mieszkaniowa, a nie tylko przestrzeń publiczna, której dotyczy większość zaproponowanych projektów,
- Zasugerowano konieczność uzupełnienia programów rewitalizacji o inne miejskie narzędzia i mechanizmy, które pozwolą realizować działania rewitalizacyjne dobrze i przez wiele lat, np. zachęcające do inwestowania poprzez ulgi dla małych i średnich przedsiębiorców działających na obszarze objętym LPR,
- Uczestnicy pytali o kalendarz realizacji LPR,
- Zasugerowano przesunięcie granicy obszaru „starej Nowej Huty”, tak aby objąć nim również ulicę Padniewskiego,
- Uczestnicy byli zaniepokojeni brakiem projektów związanych ze sportem,

- Wyrażono życzenie, aby projekty wpisane do LPR nie były jednowymiarowe i nie skupiały się wyłącznie na „upiększaniu”, ponieważ głównym problemem Nowej Huty jest sytuacja gospodarcza. Zdaniem zebranych nie estetyka i słabość więzi społecznej są prawdziwymi symptomami degradacji Nowej Huty,
- Mieszkańcy wskazali na konieczność opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego, które są prawem miejscowym i mogłyby wspierać LPR, które są tylko programami i nie mają mocy prawnej.

Mieszkańcy wyrazili szereg opinii pośrednio związanych z programem rewitalizacji, które dotyczyły przede wszystkim:

- innego rozumienia definicji rewitalizacji niż przyjętego przez profesjonalistów, w tym wynikającego z Metodyki MRPO,
- zaniepokojenia faktem wydawania pozwoleń na budowę nowych apartamentowców / nadbudowę jednopiętrowych obiektów wewnątrzkwartałowych,
- koncepcji zagospodarowania dawnego kina „Świt”.

Podsumowując należy stwierdzić, że po wyjaśnieniu głównych kwestii spornych większość uczestników debaty odniosła się pozytywnie do faktu opracowania LPR dla zespołu Nowej Huty. Uczestnicy zastrzegli, że opiniowanie listy projektów możliwe będzie dopiero po dokładnym zapoznaniu się z treścią programu po jego zamieszczeniu na stronie internetowej. Postulowano, aby czas pozostający do momentu składania wniosków o współfinansowanie w ramach Działania 6.1 Schemat A MRPO 2007-2013 wykorzystać na tworzenie sieci współpracy, zarówno między poszczególnymi podmiotami działającymi na terenie obszaru rewitalizacji, jak też pomiędzy przedstawicielami owych podmiotów a Urzędem Miasta Krakowa.